

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Sendt til: 92@fvst.dk

Den 19. oktober 2021

Bemærkninger fra Dansk Erhverv vedr. mulig obligatorisk berigelse af industrimargarine anvendt i finere bagværk, margarine og blandingsprodukter med D-vitamin

Nedenstående vedrører fødevarer kategorierne industrimargarine anvendt i finere bagværk, margarine og blandingsprodukter

En evt. indførsel af obligatorisk berigelse af visse fødevarer med D-vitamin vil have økonomiske såvel som administrative konsekvenser på hhv. kosttilskudsområdet og fødevarerområdet.

Kosttilskud:

Da Dansk Erhverv ikke har adgang til markedsdata, har vi ikke det fulde overblik over markedet for salg af D-vitamin kosttilskud i Danmark, og kan derfor ikke angive de direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser. Men hvis en række fødevarer tilsættes D-vitamin for at øge befolkningens indtag, kan det i værste tilfælde betyde, at markedet for salg af D-vitamin kosttilskud forsvinder helt, med store tab for enkelt-virksomheder til følge.

Derudover vil alle multivitamin kosttilskud, samt kosttilskud, der indeholder en blanding af D-vitamin og andre vitaminer eller næringsstoffer, skulle reformuleres, eksisterende emballage vil skulle kasseres, og nye produkter uden, eller med reduceret indhold, af D-vitamin skal analyseres og designes.

Øvrige fødevarer:

Et krav om obligatorisk berigelse af industrimargarine anvendt i finere bagværk, margarine og blandingsprodukter med D-vitamin vil have økonomiske og administrative konsekvenser for dem, der producerer og sælger de omfattede varer.

Dansk Erhverv har ikke modtaget noget overslag fra producenterne over de økonomiske meromkostninger ved produktion til dagligvarehandlen af finere bagværk tilsat D-vitamin beriget margarine. I dagligvarehandlen vil kravet dog betyde, at der skal bruges tid og ressourcer på reformulering af opskrifter, ændring samt kassering af allerede trykte emballager, nye kontrakter med producenter og leverandører eller alternativt, udskiftning af producenter, som ikke kan/vil foretage berigelse, fordi de befinder sig uden for Danmark.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser af dette øgede arbejde er desværre ikke til at gøre op, da det bl.a. er afhængigt af sortiment, leverandører, nuværende kontrakter samt hvilke produkter, der skal beriges.

Derudover er det stadig uafklaret, hvad kravet vil blive til fødevarer produceret i lande uden for EU (fx særlige amerikanske og engelske kager), som markedsføres i både Danmark og andre EU-lande. Dansk Erhverv antager, at disse produkter også vil blive omfattet af princippet om gensidig anerkendelse, således at de ikke udelukkes helt fra det danske marked.

Øvrige bemærkninger

Dansk Erhverv støtter ikke forslaget om obligatorisk berigelse af industrimargarine anvendt i finere bagværk, margarine og blandingsprodukter med D-vitamin, af flere forskellige grunde:

- 1) Vi mener helt overordnet, at det er et skråplan med berigelse af usunde fødevarer, som finere bagværk.
- 2) Generelt udgør nationale særregler en handelshindring for det indre marked. Danske særkrav om, at visse råvarer/ingredienser og produkter heraf skal beriges, favoriserer de danske råvarer/ingredienser, fordi det besværliggør eller helt hindrer handel på tværs af EU-landene og Norge.
- 3) Det er alt for tidligt, at Fødevarestyrelsen foreslår en obligatorisk berigelse af fødevarer med D-vitamin. Styrelsen offentliggjorde i slutningen af 2020 sine nye anbefalinger til øget indtag af D-vitamin i befolkningen, og der bør derfor gøres en ambitiøs indsats for at kommunikere om og evaluere effekten af disse anbefalinger, før der indføres et evt. krav om obligatorisk berigelse af fødevarer.
- 4) Kosttilskud er et lige så effektivt middel til at øge befolkningens D-vitaminstatus, som ved obligatorisk berigelse af fødevarer, og vi mener, at indførelse af obligatorisk berigelse af visse fødevarer med D-vitamin, er den allersidste udvej, hvis de nye, øgede anbefalinger, og kommunikationen herom, ikke har en effekt på befolkningens D-vitaminstatus. Et øget indtag af D-vitamin via kosttilskud, frem for via berigede fødevarer, er klart at foretrække, da forbrugerne via indtag fra kosttilskud ved præcis hvor meget D-vitamin, de får. Ved obligatorisk berigelse af udvalgte fødevarer med D-vitamin vil forbrugerne derimod have svært ved at gennemskue, hvor meget D-vitamin de indtager, med risiko for at de får for meget, måske særligt om sommeren, hvor D-vitamin også dannes, når huden eksponeres for solens stråler. At D-vitamin er et fedtopløseligt vitamin, som ophobes i kroppen, gør i den forbindelse ikke situationen bedre.
- 5) Krav om obligatorisk berigelse af ingredienser anvendt i ”håndværksprodukter”, rammer SMV’er og ofte selvstændige erhvervsdrivende uforholdsmæssigt hårdt. Det ser vi allerede i dag i forbindelse med det nuværende, nationale krav om obligatorisk berigelse med jod i husholdningssalt og salt i brød og almindeligt bagværk. Denne særregel er en stor administrativ byrde for bagerne, der skal have to forskellige typer salt i deres virksomhed, og samtidig huske hvilke produkter, der må tilsættes hvilken type salt. Med det nuværende forslag lægges ansvaret endnu engang over på bagerne, når det skal sikres, at befolkningen får tilstrækkeligt af visse næringsstoffer. Med et nyt forslag om D-vitaminberiget margarine vil de også skulle håndtere dette særkrav, og huske at bruge den specifikke margarine i nogle produkter, mens de

ikke må bruge den i andre – og det endda nogle helt andre produkter, end dem, der skal tilsættes jodsalt. Det er forvirrende, og pålægger de små erhvervsdrivende en uforholdsmæssigt stor byrde. Vedtages forslaget om obligatorisk berigelse med D-vitamin i sin nuværende form, foreslår Dansk Erhverv derfor, at Fødevarestyrelsen indfører en generel tilladelse i berigelsesforordningen til at bruge D-vitaminberiget margarine i al brød og bagværk, som ikke er finere bagværk. Det er dog vigtigt i denne sammenhæng, at der tages højde for befolkningens øvrige indtag af D-vitamin, så de ikke får for meget.

I betragtning af ovenstående foreslår Dansk Erhverv, at Fødevareministeriet indfører en ordning om frivillig D-vitaminberigelse af industrimargarine, margarine og blandingsprodukter, i stedet for en obligatorisk berigelse. Ordningen om frivillig berigelse skal samtidig kombineres med en solid kommunikationsindsats over for forbrugerne om behovet for indtag af D-vitamin i vinterhalvåret.

Med venlig hilsen,

Saoirse Eriksen
Chefkonsulent